

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3164/2023
16.04.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Жељка Шкорића, др Илије Зиндовића, Гордане Комненић и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Слободан Јовановић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство здравља, чији је заступник Државно правобранилаштво, Одељење у Лесковцу, ради исплате потраживања, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу 1 Гж1 1025/2023 од 24.05.2023. године, у седници одржаној 16.04.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ посебна ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу 1 Гж1 1025/2023 од 24.05.2023. године.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу 1 Гж1 1025/2023 од 24.05.2023. године и пресуда Основног суда у Врању П1 бр. 219/22 од 16.01.2023. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 бр. 219/22 од 16.01.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље да се обавезе тужена да тужиљи на име потраживања која има према Здравственом центру у Врању, по решењу Основног суда у Врању Ии 4179/17 од 19.07.2017. године плати на име неисплаћених трошкова превоза за долазак и одлазак са рада за период од марта 2013. године до краја новембра 2014. године, појединачно одређене месечне износе са одређеном законском затезном каматом од доспелости до исплате, све ближе наведено у изреци пресуде. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиље да се обавезе тужена да јој на име трошкова парничног поступка у предмету П1 575/16 исплати износ од 50.300,00 динара, са законском затезном каматом, почев од 19.07.2017. године до исплате и на име трошкова извршног поступка у предмету Ии 4179/17 исплати износ од 6.995,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженој накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 37.500,00 динара, са законском затезном каматом, почев од извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу 1 Гж1 1025/2023 од 24.05.2023. године, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужила је изјавила благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13 – УС, 74/13 – УС, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-други закон) – у даљем тексту: ЗПП, прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). Ставом 2. истог члана закона прописано је да о дозвољености и основаности из става 1. овог члана, одлучује Врховни суд у већу од пет судија.

По оцени Врховног суда, у конкретном случају, испуњени су услови за одлучивање о посебној ревизији тужиле, ради уједначавања судске праксе, па је на основу одредбе члана 404. став 1. ЗПП, одлучено као у ставу првом изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужиле основана.

У спроведеном поступку, није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је покренула извршни поступак против извршног дужника Здравственог центра у Врању, ради наплате новчаног потраживања из радног односа (трошкови превоза) утврђеног пресудом Основног суда у Врању П1 575/16 од 21.12.2016. године и трошкова парничног поступка досуђених тим поравнањем. Предложено извршење одређено је решењем о извршењу Основног суда у Врању ИИ 4179/17 од 19.07.2017. године, којим су трошкови извршења одређени износом од 6.995,00 динара. Извршење спроводи јавни извршитељ који је 25.08.2017. године донео закључак о спровођењу извршења преносом новчаних средстава са рачуна извршног дужника. Тужила у извршном поступку није наплатила своје новчано потраживање, јер је рачун извршног дужника у непрекидној блокади дуже од 1800 дана. Извршни дужник се финансира превасходно из уступљених јавних прихода Републичког фонда за здравствено осигурање.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да у овом случају нема места примени члана 14. став 3. Закона о стечају и обавези тужене државе (оснивача Здравственог центра Врање) на исплату тужилиног новчаног потраживања. По становишту нижестепених судова, до испуњености услова за солидарну одговорност оснивача дошло би тек у ситуацији ако запослени у извршном поступку не може наплатити своје потраживање, односно уколико наступи један од разлога прописаних одредбом члана 129. ст.1. тач. 4) и 6) Закона о извршењу, услед којих се обуставља извршни поступак, а како је у конкретном случају извршни поступак против извршног дужника Здравственог центра Врање још увек у току и из доказа које је тужила предложила не произилази да не постоји могућност наплате њеног новчаног потраживања у извршном поступку, то нема услова за предметну солидарну одговорност.

По оцени Врховног суда, основано се ревизијом тужиле указује на погрешну примену материјалног права у поступку пред нижестепеним судовима, услед чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Одредбом члана 14. став 1. Закона о стечају, поред осталог, прописано је да се стечајни поступак не спроводи према правним лицима чији је оснивач Република Србија, Аутономна покрајина или Јединица локалне самоуправе, а која се искључиво

или претежно финансирају кроз уступљене јавне приходе или из републичког буџета, односно буџета аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Према ставу 3. наведене одредбе, за обавезе правног лица над којим се у складу са ставом 1. тог члана не спроводи стечајни поступак, солидарно одговарају њихови оснивачи.

У смислу цитиране одредбе наведеног закона, код утврђене чињенице да тужила своје новчано потраживање не може наплатити, јер се извршни дужник налази у непрекидној блокади дуже од 1800 дана и да се над њим не може спровести поступак стечаја, по налажењу овог суда, тужена солидарно одговара за дугове извршног дужника чији је оснивач и који се претежно финансира кроз уступљене јавне приходе из Републичког фонда за здравствено осигурање. Дакле, солидарна одговорност тужене за обавезе Здравственог центра у Врању, чији је оснивач, постоји на основу цитиране одредбе Закона о стечају у случају када су испуњени материјално-правни услови за отварање стечајног поступка, што је и трајнија неспособност дужника за плаћање, а према чињеничном стању које је првостепени суд утврдио, таква трајнија неспособност плаћања Здравственог центра у Врању постоји. Због тога су нижестепени судови погрешно применили материјално право, када су закључили да је услов за одговорност тужене окончање извршног поступка, односно његова обустава из разлога предвиђених чланом 129. став 1. тач. 4) и 6) Закона о извршењу и обезбеђењу.

Због погрешне примене материјалног права, чињенично стање остало је непотпуно утврђено. Нижестепени судови се нису изјаснили о висини потраживања, због чега је Врховни суд применом члана 416. став 2. Закона о парничном поступку, укинуо нижестепену пресуду и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење, а сагласно члану 165. Закона о парничном поступку, исто је одлучено и у погледу одлуке о трошковима поступка.

У поновном поступку, првостепени суд ће употпунити чињенично стање у погледу оцене висине потраживања, након чега ће имајући у виду правно становиште Врховног суда исказано у овом решењу, правилном применом материјалног права донети на закону засновану одлуку о тужбеном захтеву, као и о захтевима странака за накнаду трошкова поступка, која зависи од исхода спора.

**Председник већа – судија
Јелена Ивановић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић